

ZATWIERDZAM

**PLAN DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH
DLA GMINY PILCHOWICE
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA NADMIERNEJ
EMISJI SZKODLIWYCH SUBSTANCJI
W POWIETRZU**

Sierpień 2020

PODSTAWY PRAWNE

Zgodnie z przyjętym uchwałą IV/21/12/2020 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 roku Planem działań krótkoterminowych stanowiącym integralną część Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego mającego na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych substancji w powietrzu oraz pułapu stężenia ekspozycji, określone zostały poziomy ostrzeżenia ze względu na występujące stany jakości powietrza.

W Planie działań krótkoterminowych ujęty został zestaw działań krótkoterminowych, które należy wdrożyć w sytuacjach wystąpienia ryzyka przekroczenia lub wystąpieniu przekroczenia norm jakości powietrza oraz wskazane zostały procedury postępowania w trakcie wystąpienia sytuacji wskazujących na konieczność wdrożenia planu działań krótkoterminowych.

W ramach Planu działań krótkoterminowych wprowadza się trzy poziomy ostrzeżenia.

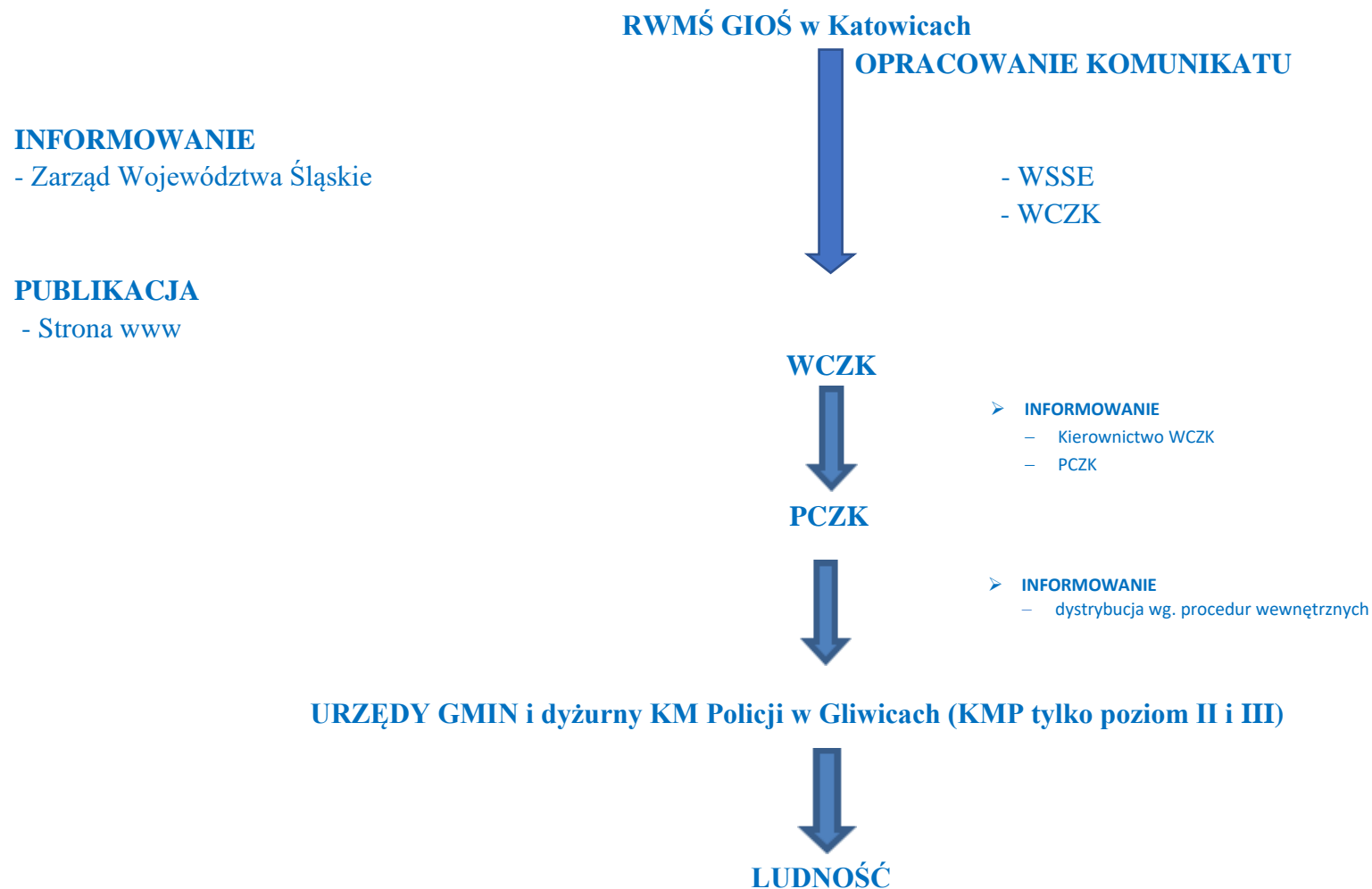
Poziom	Kolor oznaczenia	Rodzaj informacji	Rodzaj działań
I Poziom	Żółty	Powiadomienie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego	Informacyjne
II Poziom	Czerwony	Ostrzeżenie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania	Informacyjne, ostrzegawcze, operacyjne
III Poziom	Brązowy	Alarm smogowy – powiadomienie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego	Informacyjne, ostrzegawcze, operacyjne, organizacyjne

INFORMACJA O JAKOŚCI POWIETRZA W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM

(Powiadomienie o aktualnej jakości powietrza), pod linkiem: <https://powietrze.gios.gov.pl/pjp/current>

Informacja rozsyłana jest przez dyżurnego WCZK, według poniższego schematu do powiatowych centrów zarządzania kryzysowego (PCZK).

Schemat przepływu informacji w sytuacji braku przekroczeń lub przekroczeniu wartości progowych substancji w powietrzu:

URUCHAMIANIE DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH

I. Cel procedury

Powiadomienie o wystąpieniu przekroczenia – poziom I

II. Uczestnicy procedury

Wójt, Kierownik Referatu Organizacyjnego (OR), Kierownik Referatu Ochrony Środowiska (OS), placówki oświatowe, przedszkola, Gminny Ośrodek Kultury (GOK), Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS), Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MED- PROFIL, Szpital Chorób Płuc w Pilchowicach

III. Wejścia, wyjścia oraz formalne podstawy realizacji procedury,

	Podstawy prawne realizacji procedury
Komunikat wydany przez WIOŚ/WCZK/PCZK o wprowadzeniu poziomu I	<ul style="list-style-type: none">ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2020r., poz. 1856 z 2021r., poz. 159) – art. 5 ust.2 pkt. 1 lit. dustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021r., poz. 1973) - art 92uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. nr VI/21/12/2020 w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

IV. Opis postępowania

Przedsięwzięcia	Wykonawcy
1. Przekazanie przez dyżurnego PCZK w Gliwicach komunikatu do Referatu OR o wprowadzeniu poziomu I – powiadomienie o wystąpieniu ryzyka przekroczenia stężeń poziomu normalnej jakości powietrza,	Referat OR
2. umieszczenie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Pilchowice https://bip.pilchowice.pl w zakładce „JAKOŚĆ POWIETRZA” aktualnej informacji o jakości powietrza w regionie,	
3. Powiadomienie o wydaniu komunikatu przez WIOŚ/ PCZK drogą telefoniczną, podmioty wg załączonego wykazu,	
4. Prowadzenie działań informacyjno - edukacyjnych w zakresie ochrony powietrza poprzez zamieszczanie materiałów promujących ekologiczne źródła ogrzewania w lokalnej prasie, stronie internetowej Gminy, profilu fb oraz lokalnej prasie.	Referat OS
5, Przegląd PDK i aktualizacja podmiotów podległych powiadamianiu, aktualizacja adresów e-mail, telefonów,	Referat OR

URUCHAMIANIE DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH

I. Cel procedury

Ostrzeżenie – poziom II

II. Uczestnicy procedury

Wójt, Kierownik Referatu Organizacyjnego (OR), Kierownik Referatu Ochrony Środowiska (OS), placówki oświatowe, przedszkola, Gminny Ośrodek Kultury (GOK), Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS), Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MED.- PROFIL, Szpital Chorób Płuc w Pilchowicach.

III. Wejścia, wyjścia oraz formalne podstawy realizacji procedury,

Wejścia	Wyjścia	Podstawy prawne realizacji procedury
Komunikat wydany przez WIOŚ/PCZK o wprowadzeniu poziomu II	Komunikat WIOŚ/PCZK o zmniejszeniu emisji szkodliwych substancji	<ul style="list-style-type: none">ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2020r., poz. 1856 z 2021r., poz. 159) – art. 5 ust. 2 pkt. 1 lit. dustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021r., poz. 1973) art. 92uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. nr VI/21/12/2020 w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

IV. Opis postępowania

Przedsięwzięcia	Wykonawcy
1. Przekazanie komunikatu GIOŚ przez dyżurnego PCZK w Gliwicach do UG Pilchowice o wprowadzeniu poziomu II - Ostrzeżenie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu informowania	Referat Organizacyjny,
2. umieszczenie na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Pilchowice https://bip.pilchowice.pl w zakładce „JAKOŚĆ POWIETRZA” informacji o ogłoszeniu POZIOMU II.	
3. Powiadomienie telefonicznie placówek oświatowych, przedszkoli, OPS, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MED.- PROFIL, Szpital Chorób Płuc w Pilchowicach oraz pozostałych jednostek organizacyjnych – wykaz w załączeniu,	

<p>4. Podejmowane środki ostrzegawcze - umieszczenie na stronie internetowej Gminy oraz na profilu fb komunikatu o:</p> <p>a) zaniechanie spacerów i wyjść pieszych przez zorganizowane grupy np., wycieczki, zawody sportowe ,</p> <p>b) ograniczenie aktywności fizycznej na otwartej przestrzeni, gier zespołowych, pracy na otwartej przestrzeni w celu ograniczenia negatywnego wpływu złej jakości powietrza,</p> <p>c) Unikanie przewietrzania pomieszczeń w trakcie trwania ostrzeżenia,</p> <p>d) stosowanie się do zaleceń lekarskich</p>	Referat Organizacyjny
<p>5. Wskaźniki monitorowania:</p> <p>a) ilość przeprowadzonych kontroli spalania paliw stałych, odpadów i pozostałości roślinnych. Minimum 2 kontrole przez pracownika upoważnionego przez Wójta do przeprowadzenia czynności kontrolnych +</p> <p>b) spełnienie obowiązku przekazywania informacji – wersja elektroniczna lub papierowa,</p>	Referat Ochrony Środowiska

URUCHAMIANIE DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH

I. Cel procedury

Ostrzeżenie – poziom III

II. Uczestnicy procedury

Wójt, Kierownik Referatu Organizacyjnego (OR), Kierownik Referatu Ochrony Środowiska (OS), placówki oświatowe, przedszkola, Gminny Ośrodek Kultury (GOK), Ośrodek Pomocy Społecznej (OPS), Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MED.- PROFIL, Szpital Chorób Płuc w Pilchowicach.

III. Wejścia, wyjścia oraz formalne podstawy realizacji procedury,

Wejścia	Wyjścia	Podstawy prawne realizacji procedury
Komunikat wydany przez GIOŚ/PCZK o wprowadzeniu poziomu III – alarm smogowy – powiadomienie o ryzyku wystąpienia przekroczenia poziomu alarmowego	Komunikat GIOŚ/PCZK o zmniejszeniu emisji szkodliwych substancji	<ul style="list-style-type: none"> ustawa z dnia 27 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz.U. z 2020r., poz. 1856 z 2021r., poz. 159) – art. 5 ust. 2 pkt. 1 lit. d ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2021r., poz. 1973) art. 92 uchwała Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 22 czerwca 2020 r. nr VI/21/12/2020 w sprawie przyjęcia „Programu ochrony powietrza dla województwa śląskiego”

IV. Opis postępowania

Przedsięwzięcia	Wykonawcy
1. Przekazanie komunikatu GIOŚ przez dyżurnego PCZK w Gliwicach do UG Pilchowice o wprowadzeniu poziomu III – powiadomienie o alarmie smogowym na okres 24 lub 48 godzin lub dłużej w zależności od prognoz.	Referat Organizacyjny
2. umieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Pilchowice https://bip.pilchowice.pl w zakładce „JAKOŚĆ POWIETRZA” komunikatu o ogłoszeniu POZIOMU III - alarmu smogowym,	
3. Powiadomienie telefonicznie dyrektorów placówek oświatowych, przedszkoli oraz pozostałych jednostek organizacyjnych gminy – wykaz w załączeniu,	
4. Podejmowanie środki operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> a) intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych w zakresie spalania odpadów oraz przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej . Minimum 5 kontroli przez pracownika upoważnionego przez Wójta do przeprowadzenia czynności kontrolnych b) wzmożone kontrole w zakresie zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi, c) zalecenie ograniczenia stosowania kominków., d) zalecenie z korzystania z komunikacji zbiorowej zamiast indywidualnej, 	Referat Ochrony Środowiska
4.1. Podejmowanie środki operacyjne: <ul style="list-style-type: none"> e) kontrole czystości dróg wyjazdowych z budów, f) zalecenia ograniczenia prac powodujących zapylenie, np. stosowania dmuchaw, prac wyburzeniowych. 	Referat Inwestycji i Remontów
5. Podejmowane środki ostrzegawcze - umieszczenie na stronie internetowej Gminy oraz na profilu fb komunikaty: <ul style="list-style-type: none"> a) zalecenie ograniczenia stosowania kominków., b) zalecenie z korzystania z komunikacji zbiorowej zamiast indywidualnej, c) zaniechanie spacerów i wyjść pieszych przez zorganizowane grupy np., wycieczki, zawody sportowe, d) ograniczenie aktywności fizycznej na otwartej przestrzeni, gier zespołowych, pracy na otwartej przestrzeni w celu ograniczenia negatywnego wpływu złej jakości powietrza, e) unikanie przewietrzania pomieszczeń w trakcie trwania smogu, 	Referat Organizacyjny
6. Wskaźnik monitorowania <ul style="list-style-type: none"> a) ilość przeprowadzonych kontroli w trakcie trwania alarmu, b) przekazywanie informacji o wprowadzonych alarmach, c) rodzaj wprowadzonych ograniczeń na terenie gminy. 	Referat Ochrony Środowiska

DZIAŁANIA KRÓTKOTERMINOWE ZE WZGLĘDU NA PRZEKROCZENIA POZIOMÓW DOPUSZCZALNYCH, DOCELOWYCH ORAZ ALARMOWYCH

Działania krótkoterminowe podejmowane muszą być w celu ograniczenia występowania epizodów wysokich stężeń substancji w powietrzu, a także skrócenie czasu występowania wysokich stężeń substancji w powietrzu. Dodatkowo działania powinny się skupiać na ochronie zdrowia mieszkańców w szczególności osób wrażliwych do których należą m.in. dzieci i osoby starsze.

W ramach planu działań krótkoterminowych działania zostały podzielone na działania o charakterze:

- a) informacyjnym,
- b) ostrzegawczym,
- c) operacyjnym,
- d) organizacyjnym.

Ze względu na charakter występowania zanieczyszczenia powietrza oraz okres występowania wysokich stężeń substancji w działaniach naprawczych skupiono się na źródłach emisji z sektora komunalno-bytowego, na źródłach liniowych i na emisji niezorganizowanej. Nie uwzględniano źródeł punktowych, ze względu na mały udział tych źródeł w występowaniu epizodów wysokich stężeń substancji oraz mniejszą siłę oddziaływania działań krótkoterminowych na tego rodzaju źródła.

**ZESTAWIENIE DZIAŁAŃ KRÓTKOTERMINOWYCH DO REALIZACJĘ PRZEZ
GMINE**

Nazwa działania	Szczegółowy opis działania	Stosowania działania	Podmioty objęte działaniem	Podmioty odpowiedzialne za realizację działania
Działanie informacyjne				
Doskonalenie systemu przekazywania informacji o jakości powietrza	Na głównej stronie internetowej Gminy www.pilchowice.pl umieszczony jest odnośnik „Ostrzeżenia o jakości powietrza” jest to odwołanie (link) do strony internetowej GIOŚ z bieżącą informacją o jakości powietrza	System wykorzystywany na każdym poziomie ostrzegania	OR, OS	Wójt Gminy, OR, OS
Coroczna aktualizacja procedur postępowania przez jednostki zobligowane do działań krótkoterminowych	Przegląd i aktualizacja coroczna procedur postępowania w trakcie ogłaszanych poziomów ostrzegania	Procedury stosowane w PDK aktualizowane corocznie	Placówki oświatowe i opiekuńcze, NZOZ „Med.-Profil”, OPS, Policja	Placówki oświatowe i opiekuńcze, placówki służby zdrowia,
Zalecenia korzystania z komunikacji zbiorowej zamiast indywidualnej	Wskazanie rozwiązań związanych z komunikacją zbiorową w celu ograniczenia ilości pojazdów poruszających się po drogach	Może być wdrożone niezależnie od innych działań	Społeczeństwo, przewoźnicy komunikacji publicznej	Zarząd Województwa, Metropolia Samorząd powiatu gliwickiego, Gmina Pilchowice, przewoźnicy
Działania ostrzegawcze				
Ograniczenie długotrwałego przebywania na otwartej przestrzeni	Ograniczenie do uniknięcia długotrwałego narażenia na podwyższone stężenia zanieczyszczeń. Zaniechanie spacerów i wyjść pieszych przez zorganizowane grupy np. wycieczki, zawody sportowe	Wdrożone w trakcie trwania ostrzeżenia. Wymaga śledzenia prognozy jakości powietrza oraz wyników pomiarów jakości powietrza	społeczeństwo	Urząd Gminy Pilchowice, placówki oświatowe, opiekuńcze
Ograniczenie	Ograniczenie aktywności	Wdrożenie w trakcie	Społeczeństwo	Urząd Gminy,

aktywności fizycznej na zewnątrz	fizycznej na otwartej przestrzeni, gier zespołowych, pracy na otwartej przestrzeni w celu ograniczenia negatywnego wpływu złej jakości powietrza	trwania ostrzeżenia, Wymaga śledzenia prognozy jakości powietrza oraz wyników pomiarów jakości powietrza		placówki oświatowe, opiekuńcze, placówki służby zdrowia, pracodawcy
Stosowanie się do zaleceń lekarskich	Profilaktyczne działanie w celu przygotowania się do możliwych skutków narażenia na wysokie stężenia jak np. ataki astmy czy duszności	Wdrożenie w trakcie trwania ostrzeżenia. Wymaga śledzenia prognozy jakości powietrza oraz wyników pomiarów jakości powietrza	Społeczeństwo	Społeczeństwo
Unikanie przewietrzania pomieszczeń w trakcie trwania ostrzeżenia	Profilaktyczne ograniczenie negatywnego oddziaływania wysokich stężeń substancji w powietrzu	Wdrożenie w trakcie trwania ostrzeżenia. Wymaga śledzenia prognozy jakości powietrza oraz wyników pomiarów jakości powietrza	Społeczeństwo	Społeczeństwo
Działania operacyjne				
Intensywne kontrole instalacji spalania paliw stałych	Kontrola indywidualnych kotłowni, pieców przez pracownika upoważnionego przez Wójta do przeprowadzenia czynności kontrolnych (art 379 Ustawy Prawo Ochrony Środowiska), kontrole powinny obejmować interwencje zgłaszane telefonicznie w rejonach o wysokim ryzyku spalania odpadów i zakazanych paliw, Minimalna ilość przeprowadzonych <u>2 kontroli w trakcie trwania alarmu (POZIOM II)</u> oraz <u>minimum 5 kontroli w</u>	Działanie może być wdrożone niezależnie od warunków meteorologicznych	Właściciele nieruchomości, zarządcy osiedli mieszkańcy	Referat OS

	<u>trakcie alarmu smogowego (POZIOM III)</u>			
Kontrole w zakresie zakazu spalania pozostałości roślinnych na powierzchni ziemi	Całkowity zakaz spalania na powierzchni ziemi pozostałości roślinnych z ogrodów oraz palenia ognisk, zakaz nie dotyczy działań i czynności związanych z gospodarką leśną	Działania powinny być wdrożone w sytuacji braku opadu (deszczu lub śniegu)	Zakaz dotyczy wszystkich osób przebywających na obszarach stref w których ogłoszono alarm.	Referat OS
Zalecenie ograniczenia stosowania kominków	Właściciele i zarządcy nieruchomości powinni czasowo zrezygnować z palenia w kominkach. Ograniczenie nie dotyczy kominków wyposażonych w systemem dopalania gazów pozostałych podczas spalania drewna oraz nieruchomości, w których kominek stanowi jedyne źródło ogrzewania mieszkania.	Działanie może być wdrożone niezależnie od warunków meteorologicznych.	Zakaz dotyczy wszystkich osób przebywających na obszarach stref w których został ogłoszony POZIOM III.	Referat OS
Działania organizacyjne				
Zbudowanie i bieżąca aktualizacja bazy danych o jednostkach oświatowych i opiekuńczych	Zbudowanie i aktualizowanie na bieżąco pełnej listy jednostek oświatowych i opiekuńczych, podmioty organizujące aktywność sportową, które należy powiadomić w trakcie ostrzeżeń o konieczności zastosowaniu działań zapobiegawczych.	Baza aktualizowana corocznie.	Placówki oświatowe i opiekuńcze oraz stowarzyszenia sportowe.	OR,EDU,RG
Zbudowanie i aktualizowanie bazy danych o jednostkach opieki zdrowotnej	Powiadomić o konieczności zastosowaniu działań przygotowawczych na zwiększoną liczbę zachorowań	Baza aktualizowana corocznie.	NZOZ „Med.-Profil”	Referat OR
Aktualizacja procedur	Aktualizacja procedur postępowania	Procedury muszą być ustalone	Placówki oświatowe	Referat OR

postępowania w ramach planu zarządzania kryzysowego	w trakcie ogłaszania alarmów przez jednostki prowadzące działania zapobiegawcze odnośnie postępowaniu po uzyskaniu informacji o złej jakości powietrza,	w poszczególnych grupach jednostek realizujących działania na etapie planu zarządzania kryzysowego	i opiekuńcze, NZOZ „Med.-Profil”, OPS. GOK	
---	---	--	--	--

Zestawienie działań długoterminowych realizowanych przez gminę:

1. udostępnianie informacji o jakości powietrza poprzez stronę internetową, co świadczy o zwiększeniu świadomości mieszkańców gminy,
2. wprowadzenie procedur postępowania w placówkach oświatowych i opiekuńczych oraz placówce ochrony zdrowia,
3. zaopatrzenie placówek oświatowych i Przedszkoli oraz ośrodek zdrowia w przenośne oczyszczacze powietrza celem redukcji lokalnie występujących wysokich stężeń pyłów w pomieszczeniach,
4. profilaktyka badań wśród dzieci i młodzieży szkolnej w zakresie chorób układu oddechowego wywołanych przez złą jakość powietrza,
5. tworzenie pasów zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych jako barier ochronnych przed ekspozycją na zanieczyszczenia
6. edukacja ekologiczna.

**LISTA ADRESOWA JEDNOSTEK POWIADAMIANYCH W PRZYPADKU OGŁOSZENIA
POZIOMU II I POZIOMU III**

Lp.	Placówka	tel./e-mail
Urząd Gminy i jednostki organizacyjne		
1.	Referat Ochrony Środowiska UG Pilchowice ul. Damrota 6	tel. 32 722 79 05
2.	Referat Organizacyjny UG Pilchowice ul. Damrota 6	tel. 32 332 71 57
3.	Gminny Ośrodek Kultury ul. Karola Miarki 123, 44-189 Wilcza	tel. 32 230 44 99 oraz 503 978 654
4.	Gminna Biblioteka Publiczna ul. Szkolna 1 44-145 Pilchowice	tel. 32 235 62 86
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej Nieborowice ul. Główna 52, 44-144	tel. 2 332-71-62, 32 332-71-65
Placówki oświatowe		
1.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Pilchowicach ul. Szkolna 1, 44-145 Pilchowice	tel. 32 235-65-22
2.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Stanicy ul. Gliwicka 18, 44-145 Pilchowice	tel. 32 235-65-14
3.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Wilczy ul. Karola Miarki 27, 44-189 Wilcza	tel. 32 239-74-96
4.	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Żernicy ul. Leopolda Mik 37, 44-144 Żernica	tel. 32 332-71-69
5.	Publiczne Przedszkole z Oddziałem Integracyjnym ul. Główna 50, Nieborowice 44-144 Żernica	tel. 32 332-71-72
Placówki opieki zdrowotnej		
1.	NZOZ „Med.-Profil”. ul. Olchowa 16C, 44-144 Żernica	tel. 32 239 75 10
2.	Szpital Chorób Płuc im. Św. Józefa w Pilchowicach ul. Dworcowa 31, Pilchowice	tel. 32 331-99-03